

İlköğretimde Yapılan Proje Çalışmalarıyla İlgili Öğretmen Görüşleri Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). İlköğretimde Yapılan Proje Çalışmalarıyla İlgili Öğretmen Görüşleri Anketi. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23449>

Özet

Bu ölçek, Melek Şahin tarafından 2009 yılında hazırlanan yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin temel amacı, ilköğretim düzeyinde yürütülen Fen ve Teknoloji derslerindeki Proje Tabanlı Öğrenme yönteminin uygulanmasına ilişkin hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin görüşlerini sistematik bir şekilde ölçmektir. Geliştirilen bu araç, iki ana bölümden oluşmaktadır: Öğretmen Görüşleri Anketi ve Öğrenci Görüşleri Anketi. Her iki anket de 30'ar madde içermekte olup, toplamda 60 madde barındırmaktadır. Ölçek, eğitim bilimleri ve ölçme değerlendirme alanında, proje çalışmalarının etkiliğini ve algılanan faydalarını incelemek için önemli bir kaynak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Proje Tabanlı Öğrenme, ilköğretim, Öğretmen Görüşleri, Öğrenci Görüşleri, Fen ve Teknoloji Dersi, Ölçek Geliştirme, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme

Yazarlar

Melek Şahin

Amaç

Ölçeğin birincil amacı, ilköğretim kademesinde okutulan Fen ve Teknoloji dersinde uygulanan Proje Tabanlı Öğrenme yönteminin etkililiğine dair öğretmenlerin ve öğrencilerin algılarını ve deneyimlerini belirlemektir. Bu anket, projelere yönelik tutumları, uygulama zorluklarını, öğrenme kazanımlarını ve disiplin gibi süreçsel faktörleri kapsamlı bir şekilde değerlendirmeyi hedeflemektedir.

Ölçek, öğretmenlerin proje çalışmalarına yönelik sorumluluk artışı, sınıf disiplini yönetimi ve proje konularının belirlenmesi gibi pedagojik süreçlere dair görüşlerini ortaya koyarak, eğitim politikaları ve öğretmen yetiştirme programları için veri sağlamaya amaçlanmıştır.

Yapı/Kavram

Ölçek, ilköğretim düzeyinde Proje Tabanlı Öğrenme (PTÖ) uygulamalarının çeşitli boyutlarını ölçen çok faktörlü bir yapıyı temsil etmektedir. Temel olarak ölçülen kavramlar şunlardır:

Proje Çalışmalarının Öğrenme Üzerindeki Etkisi (Öğrenme kalıcılığı ve hatırlama).

Proje Süreçlerinin Yönetimi (Sınıf disiplini ve öğretmen sorumluluğu).

Proje Konularının Belirlenmesi (Öğretmen rehberliği ve öğrenci katılımı).

Ölçek, bu boyutlar üzerinden öğretmenlerin ve öğrencilerin PTÖ'ye yönelik inanç sistemlerini, zorluk algılarına ve kazanım değerlendirilmelerini nicel olarak belirlemeye odaklanmıştır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları iki temel amaçta gerçekleştirilmiştir: Kapsam Geçerliliği ve Yapı Geçerliliği.

Kapsam Geçerliliği: Ölçek maddelerinin ölçülmek istenen özelliği ne ölçüde temsil ettiğini ve ölçme amacına uygunluğunu belirlemek amacıyla uzman görüşüne başvurulmuştur. Bu süreç, ölçeğin kavramsal çerçevesinin alana uygunluğunu doğrulamıştır.

Yapı Geçerliliği: Ölçeğin yapı geçerliliğini tespit etmek amacıyla istatistiksel yöntemlerden Faktör Analizi uygulanmıştır. Bu analiz sonucunda, anketlerdeki maddelerin faktör yükleri kabul edilebilir düzeyde bulunmuştur. Öğrenci anketinde yer alan maddelerin faktör yükleri 0.41 ile 0.75 arasında; öğretmen anketinde yer alan maddelerin faktör yükleri ise 0.47 ile 0.83 arasında değişmektedir. Bu değerler, maddelerin ilgili faktörleri yeterli düzeyde temsil ettiğini göstermektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. Hem ölçeğin geneli hem de alt boyutların güvenilirliği ayrı ayrı incelenmiştir.

Öğrenci Anketinin Genel Güvenirlik Katsayısı: 0.80 olarak belirlenmiştir.

Öğretmen Anketinin Genel Güvenirlik Katsayısı: 0.71 olarak belirlenmiştir.

Bu katsayılar, özellikle öğrenci anketinin yüksek bir iç tutarlılığa sahip olduğunu, öğretmen anketinin ise kabul edilebilir düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir. Bu bulgular, ölçeğin tekrarlı ölçümlerde benzer sonuçlar verme yeteneğini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Yapı geçerliliği kapsamında gerçekleştirilen Faktör Analizi, ölçeğin altında yatan boyutları keşfetmek için kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre:

Öğrenci anketindeki 30 maddenin faktör yükleri 0.41 ile 0.75 aralığında yoğunlaşmıştır.

Öğretmen anketindeki 30 maddenin faktör yükleri ise 0.47 ile 0.83 aralığında değişmiştir.

Faktör yüklerinin bu aralıkta olması, maddelerin ilgili latent yapıya güçlü bir şekilde ölçtüğünü ve ölçeğin teorik yapısının ampirik verilerle uyumlu olduğunu göstermektedir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Ölçek Geliştirme Çalışması)

Format: Anket (Öğretmen ve Öğrenci için ayrı 30 maddelik bölümlerden oluşur.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: İlköğretim Öğretmenleri ve İlköğretim Öğrencileri

Yaş Grubu: İlköğretim seviyesindeki öğrenciler ve onların öğretmenleri.

Popülasyon Detayları: Çalışma, ilköğretim Fen ve Teknoloji dersi bağlamında proje tabanlı öğrenme uygulamalarına katılan öğretmen ve öğrencileri kapsamaktadır.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılmaktadır (1= Kesinlikle Katılmıyorum - 5= Kesinlikle Katılıyorum). Katılımcılar, her maddeye ne ölçüde katıldıklarını belirtmektedirler.

Anahtar Kelimeler

Proje Tabanlı Öğrenme, İlköğretim, Öğretmen Görüşleri, Fen ve Teknoloji Dersi, Ölçek Geliştirme, Güvenilirlik, Geçerlik, Faktör Yükü

Bizim, Ücret ve Test Yayı

Bizim ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Melek Şahin'den izin alınması önerilmektedir. Ticari kullanım ücretli olabilir; akademik ve araştırma amaçlı kullanım için yazarla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Test Yayı: 2009 (Yüksek Lisans Tezi yayımlanmıştır).

Kaynaklar

Şahin, M. (2009). *İlköğretim fen ve teknoloji dersinde proje tabanlı öğrenme yönteminin uygulanması ile ilgili öğretmen ve öğrenci görüşleri*. (Yüksek lisans tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.

Tezin resmi YÖK Ulusal Tez Merkezi bağlantısı: tez.yok.gov.tr

İletişim e-posta adresi: mlkshn@gmail.com

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [ilkogretimde-yapilan-proje-calismalariyla-ilgili-](#)

[ogretmen-gorusleri-anketi-toad.pdf](#)

İlköğretimde Yapılan Proje Çalışmalarıyla İlgili Öğretmen Görüşleri Anketinin Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Öğrenci ve öğretmen anketinde toplam 60 madde bulunmaktadır.

Öğrenci Anketi (30 madde bulunmaktadır.)

Proje konularını öğretmenimiz bizlere sorular yönelterek belirler (1. madde)

Projelerle öğrendiklerimizi kolay hatırlıyorum (14. madde)

Öğretmen Anketi (30 madde bulunmaktadır.)

Projelerin yapımında sınıf disiplini her zaman sağlanmalıdır (8. madde)

Proje çalışmalarında öğretmenin sorumluluğu artar (19. madde)